

HODNOCENÍ DISERTAČNÍ PRÁCE

Autorka práce: Jana Dorčáková

Název práce: *Bulvárne noviny v premenách českej spoločnosti*

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Barbara Köpplová, CSc.

Oponent: Doc. PhDr. Jaromír Kubíček, CSc.

Volba tématu a zaměření práce:

Autorka se tematice věnuje soustavně, jak svědčí již její bakalářská práce o počátcích slovenského bulvárního tisku, obhájená v r. 2008 na Katedře žurnalistiky FF Komenského univerzity v Bratislavě, a následná diplomová práce o počátcích tohoto druhu tisku v českých zemích, obhájená na Institutu komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK v Praze. Předkládaná práce je rozšířena jak o další historické období, tak o pramenné studium archivního materiálu, i další poznatky. Téma je nosné, o tom svědčí její obsahové zaměření jak na postižení dobových souvislostí, tak hodnocení vybraných titulů periodik.

Struktura práce, vhodnost zvoleného postupu a použitých metod:

Práce má logické uspořádání, její struktura v jednotlivých kapitolách je vyvážená a věcně vystihuje zvolené téma. První kapitola v úměrném rozsahu sleduje vymezení pojmu bulvárního tisku v zahraniční i domácí literatuře. Druhá kapitola soustřeďuje problematiku kritiky bulvárního tisku, uvádí na příkladech přístup tisku k senzacím a samostatně se věnuje povolání kamelotů. Těžiště práce spočívá v kapitole třetí, když od 70. let 19. století se věnuje rozboru skupin pražského bulvárního tisku, k nimž počítá do roku 1914 i krejcarové časopisy, večerníky některých politických listů, v meziválečném období se rozbor omezil kromě večerníků na takto vyhraněné tři tituly novin. V závěrečná čtvrté kapitole se autorka pokusila rozkrýt skladbu čtenářů bulvárního tisku.

Autorka si je vědoma, že prvotní charakter krejcarových listů a následných večerníků nespočíval v bulvárnosti. Je proto cenné její provedení kvantitativních analýz obsahu zpráv na týdenním vzorcích u sledovaných titulů, které potvrzují, že šlo především o politické noviny jednotlivých stran, které podobný tón politického boje užívaly i u svých hlavních listů. Dospěla ovšem k závěru, že senzacechtivé články napomáhaly v konkurenčním boji na novinářském trhu. Pro práci je přínosem, že práce vznikla jak studiem vybraných titulů, tak výzkumem archivních materiálů uložených ve státních archivech i dalších paměťových institucích, i studiem literatury. Mezi významné večerníky patří i další, jako *Lidové noviny* 1906–1942, *Rudý večerník* 1928–1934, o kterých se práce nezmiňuje a u kterých mohlo být uvedeno, proč nejsou zahrnuté mezi bulvární tisk.

Odborná úroveň, vlastní přínos:

Jedná se o zdařile zpracovanou disertační práci. V jednotlivých kapitolách převažuje poutavý a věcný výklad, často doplňovaný citacemi o tisku, k nimž se autorka povětšinou dopátrala vlastním studiem novin. Vlastní přínos představuje rozbor archivních spisů, které dokumentují soudní spory žalovaných odpovědných redaktorů (s. 46–68), i když podle autorky jde jen o malou sondu, ukazuje na složitost problému rozlišit kauzy bulvárního nebo seriózního tisku. Další kapitola 2.3 *Kauza Grujbarová* je pro autorku příkladem jak tisk v roce 1929 popisuje zavraždění mladé ženy v Praze, posuzuje rychlost a věrohodnost zpráv, vzájemné pomlouvání novin a ovšem přístup bulvárních večerníků. Cenné je zhodnocení a ohlas ankety Prager Presse z r. 1929, v níž se tehdejší společnost vyslovila k postavení bulvárních novin. Problematika kolportáže byla dosud na okraji zájmu historiků, je proto

cenné její zpracování v samostatné části na základě archivního výzkumu.

Zdařilé je také zpracování závěrečné 4. kapitoly o čtenářích bulvárního tisku. Autorka v ní nejen hodnotila přístupy jiných autorů k této tematice v zahraniční a domácí literatuře, ale pokusila se rozbořem úvodních prohlášení redakcí listů, dopisů redakcím a inzercí vymezit čtenářské zázemí a stanovit, čím se jednotlivé tituly vzájemně liší ve vztahu ke čtenářům.

Při tak rozsáhlé práci najdeme ovšem i nesrovnalosti, které by bylo třeba opravit:

- „Prvním krejcarovým dvojtýdeníkem [...] který stál opravdu jeden krejcar se stal [...] *Lid*.“ (s. 112). S tímto tvrzením by bylo možné souhlasit, pokud by autorka myslela stejnojmenný krejcarový časopis z let 1894–1898, píše však o titulu *Lid* z let 1907–1914, a to už se platilo korunami a haléři.
- *Pražský illustrovaný kurýr* (1893–1918) měl po celou dobu ve slově illustrovaný dvě II a název by se neměl upravovat podle současného pravopisu.
- místní název Zbřčno neexistuje, jde asi o Zbečno (s. 132).
- U citovaného časopisu *Svět knihy* (s. 152) chybí vrocení; nepodařilo se mi jej však najít, opravdu existoval?
- U *Českého slova* cituje paměti V. Dolejšího, chybí však paměti J. Šaldy jako majitele *Českého slova*, a to i v seznamu literatury.

Práce s literaturou a informačními zdroji:

Oddíl *Prameny* je členěn na archivní fondy, inzertní katalogy, vzpomínky (tento oddíl je zbytečný, uvádí jen knihu V. Dolejšího, chybí paměti V. Šaldy a paměti K. Světlé jsou v oddíle Literatura), následný oddíl Časopisy je přehledem bibliografických odkazů, oddíl Literatura je značně vyčerpávající, uvádí přes 100 záznamů domácích i zahraničních prací (poslední záznam zde je duplicitní), dále vysokoškolské práce a internetové zdroje. Přehled je relevantní a v zásadě v souladu s pravidly popisu.

Rozsah práce, jazyková, stylistická a formální úprava:

Rozsahem 237 textu, z toho 14 stran obrazové přílohy ke zvolenému tématu se jedná o optimální práci. Stylisticky jsou všechny kapitoly zpracované dobře, s přehledným a jasným výkladem. Uváděné grafy a číselné tabulky ve 3. kapitole jsou dostatečně vypovídající a autorka z nich vychází ve svých závěrech. Vhodné je i zařazování ilustračních ukázek. Jedná se o dobře zpracovanou práci i po formální stránce.

Závěr hodnocení:

Práce je výsledkem studia vybrané skupiny periodického tisku, k němu příslušných archivních materiálů i dosavadní odborné literatury. Poznatky jsou logicky uspořádané, doplněné o vlastní analytické rozborů s potřebnými závěry. Práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 28. 09. 2014

Doc. PhDr. Jaromír Kubíček, CSc.